

Roques de fa 10 milions d'anys

Un estudi de la UdG analitza una setantena de formes del Rocar de Santa Coloma de Farners

Les masses granítiques van cristal·litzar a l'escorça terrestre fa 287 milions d'anys, i l'erosió del sòl va ajudar que emergissin

Un equip de la Universitat de Girona (UdG) ha fet un inventari del Rocar de Santa Coloma de Farners, per encàrrec de l'Ajuntament. La investigació de tres professors del Centre de Geologia i Cartografia Ambiental (Geocamb) ha permès analitzar formes majors a tocar del nucli urbà de la capital de la Selva. "Aquestes roques es van formar fa més de 20, 15 o 10 milions d'anys", explica el director del Geocamb i professor de geologia de la UdG, David Brusi.

El Geocamb havia elaborat el mapa geològic i geomorfològic de Santa Coloma i coneixia el Rocar. L'inventari fet inclou 71 formes de quatre àrees: el rocar de Sant Salvador (19 formes), el rocar de Sant Pere Petit (17), la pista de Farners (22) i el castell de Farners (13).

La iniciativa de l'inventari arrenca de la primera edició del Geològia de Santa Coloma, que va tenir lloc el 2019, i justament avui es fa la segona edició. El Geològia "és una passejada de descoberta de la geologia", afirma Brusi. Cinc investigadors acompanyaran avui els 200 inscrits –en dos torns i grups de vint– pels voltants del castell de Farners.

Entre el setembre del 2020 i el març passat els professors Carles Roqué, Manel Zamorano i el mateix Brusi han inventariat "més de setanta formes majors que tenen certa entitat o alguna característica especial; de vegades, no en tenen cap, però al darrere d'aquella forma hi ha una llegenda, per exemple".

Els geòlegs han fet una fitxa detallada. Hi descriuen, entre altres coses, la forma, les dimensions, el nom, si estan en propietat privada o terreny públic i si hi ha una roca dominant o són microformes. Hi inclouen també imatges de satèl·lit. Les roques són molt variades, però poden arribar a pesar desenes de tones. "Amb les mides o dimensions pots definir i establir el volum que té [la roca]. I com que el granit té una densitat coneguda (2,7 g/cm³), fruit de la suma dels materials més habituals que conté..., amb el volum i els minerals, calcules el pes."

Brusi explica que les roques del Rocar formen part d'un conjunt de roques d'una "gran bossada" i que formaven part de magmes a l'interior de l'escorça terrestre, "que es van refredar molt lentament". Segons estudis fets, els "magma van cristal·litzar fa uns 287 milions d'anys. S'ha de tenir en compte que la Terra té una edat de 4.700 milions d'anys". L'erosió del sòl va contribuir a fer que les roques emergissin. "Des que van cristal·litzar, els materials [de sobre] s'han anat erosionant, la tectònica de plaques s'ha trencat..., i això fa que hagin emergit. Tot això es va començar a trencar i es van obrir fosses, depressions a la Selva, al Vallès, a l'Empordà."

Les masses van cristal·litzar (van assolir una forma) fa 287 milions d'anys, però es van anar formant "més recentment, en el període geològic del neogen, fa 20, 15, 10 milions d'anys, molt més a prop de nosaltres. Perquè hi hagi tanta afectació fa falta molta pluja. Probablement això es devia formar en el neogen, però en climes més tropicals que els actuals".

"A una certa fondària" Les formes no es van formar, doncs, a la superfície. "Els experts creuen que això s'ha

format a una certa fondària. S'hi ha anat infiltrant l'aigua de la pluja. La major part de les formes no s'han fet per la pluja, sinó dins el sòl, de mica en mica", diu Brusi, docent de la UdG des del 1983.

L'inventari ja és a mans de l'Ajuntament. La regidoria de Medi Natural de l'equip de govern, de Junts, ERC i Independents, va fer la proposta al Geocamb amb els diners que l'Ajuntament destina anualment a la protecció del medi ambient. Des del 2016, un 0,5% dels ingressos municipals de l'impost de béns immobles (IBI) es dediquen a protegir la fauna, la flora i el paisatge de Santa Coloma.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 08-05-2021, Pàgina 20

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1966299-roques-de-fa-10-milions-d-anys.html>